

8 KOOPERATIVNÍ HRY DVOU HRÁČŮ

V této kapitole se budeme zabývat situacemi, kdy hráči mohou před začátkem hry uzavřít závaznou dohodu o tom, jaké použijí strategie, vygenerovaný zisk si však nemohou přerozdělit (tak je tomu například vždy, kdy hodnoty výplatní funkce představují užitek jedince).

Ve čtvrté kapitole jsme uvažovali následující **příklad**:

☛ **Příklad 1 – Konflikt typu manželský spor.**

Představme si manželský pár, v němž mají partneři poněkud odlišné názory na nejlepší využití volného večera: žena dává přednost návštěvě boxu, muž fotbalu. Půjdou-li na box, přinese to větší užitek ženě a menší muži, půjdou-li na fotbal, bude tomu naopak. Půjde-li však každý jinam, bude výsledkem celkové rozladění a užitek bude pro každého z nich menší, než by tomu bylo v případě návštěvy méně preferované akce. Situaci si můžeme znázornit například následující dvojmaticí popisující užitek pro ženu a muže při jednotlivých kombinacích trávení volného večera:

		Pepíček	
Maruška	Strategie	Box	Balet
	Box	$\boxed{(2, 1)}$ ← $(0, 0)$	
		↑	↓
	Balet	$(0, 0)$ → $\boxed{(1, 2)}$	

Rovnovážné body v ryzích strategiích: (Box, Box), (Balet, Balet)

Rovnovážný bod ve smíšených strategiích:

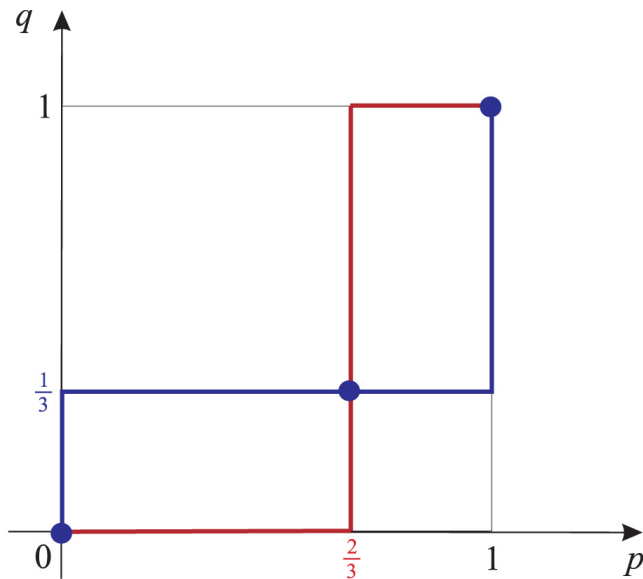
$$\pi_1(p, q) = 2pq + 1(1 - p)(1 - q) = 3pq - p - q + 1$$

$$\pi_2(p, q) = 1pq + 2(1 - p)(1 - q) = 3pq - 2p - 2q + 1$$

$$\pi_1(p, q) = p(3q - 1) - q + 1, \quad \pi_2(p, q) = q(3p - 2) - 2p + 1$$

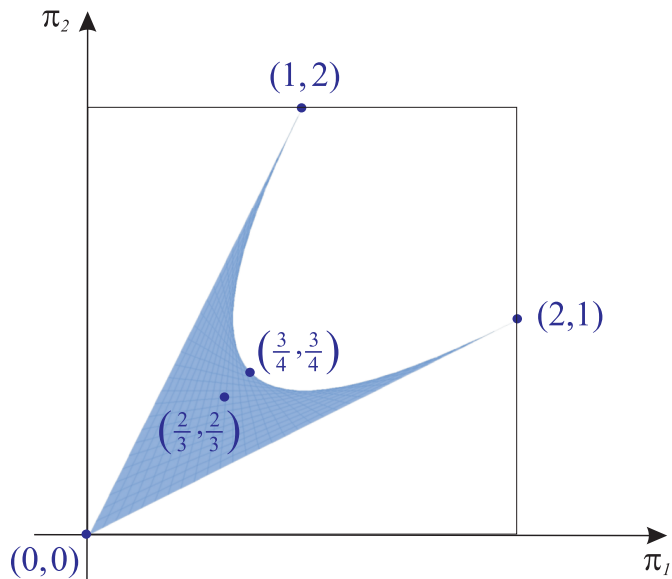
Reakční křivky:

$$R_1(q) = \begin{cases} 0 & \dots q \in \langle 0, \frac{1}{3} \rangle \\ \langle 0, 1 \rangle & \dots q = \frac{1}{3} \\ 1 & \dots q \in (\frac{1}{3}, 1) \end{cases} \quad R_2(p) = \begin{cases} 0 & \dots p \in \langle 0, \frac{2}{3} \rangle \\ \langle 0, 1 \rangle & \dots p = \frac{2}{3} \\ 1 & \dots p \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$$

Rovnovážný bod	Očekávaná výhra
$((1, 0), (1, 0))$	$(2, 1)$
$((\frac{2}{3}, \frac{1}{3}), (\frac{1}{3}, \frac{2}{3}))$	$(\frac{2}{3}, \frac{2}{3})$
$((0, 1), (0, 1))$	$(2, 1)$

Následující obrázek zobrazuje všechny dvojice výplatních funkcí, tj. všechny body dosažitelné v rámci nekooperativní hry.

DVOJMATICOVÁ HRA

		Hráč 2			
Hráč 1	Strategie	t_1	t_2	$\dots$	t_n
	s_1	(a_{11}, b_{11})	(a_{12}, b_{12})	$\dots$	(a_{1n}, b_{1n})
	s_2	(a_{21}, b_{21})	(a_{22}, b_{22})	$\dots$	(a_{2n}, b_{2n})
	$\vdots$	$\dots\dots\dots$			
	s_m	(a_{m1}, b_{m1})	(a_{m2}, b_{m2})	$\dots$	(a_{mn}, b_{mn})

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \dots\dots\dots & & & \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} b_{11} & b_{12} & \dots & b_{1n} \\ b_{21} & b_{22} & \dots & b_{2n} \\ \dots\dots\dots & & & \\ b_{m1} & b_{m2} & \dots & b_{mn} \end{pmatrix}$$

Kooperativní hry dvou hráčů

Definice 1. Nechť G je dvojmaticová hra dvou hráčů s výplatními maticemi A, B typu $m \times n$. **Společnou strategií** budeme rozumět matici pravděpodobností $P = (p_{ij})$ typu $m \times n$, tj.

$$p_{ij} \geq 0 \quad \text{pro} \quad 1 \leq i \leq m, 1 \leq j \leq n,$$

$$\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n p_{ij} = 1.$$

Společná strategie tedy přiřazuje pravděpodobnost každé dvojici ryzích strategií. Očekávané hodnoty výplatní funkce jsou pro jednotlivé hráče při společné strategii P rovny

$$u(P) = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n p_{ij} a_{ij}, \quad v(P) = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n p_{ij} b_{ij}$$

➡ Příklad 2

Ve hře Manželský spor: společnou strategií je například matice

$$P = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{8} & \frac{1}{4} \end{pmatrix}$$

Očekávaná hodnota výhry Marušky:

$$u(P) = \frac{1}{2} \cdot 2 + \frac{1}{8} \cdot 0 + \frac{1}{8} \cdot 0 + \frac{1}{4} \cdot 1 = \frac{5}{4}$$

Očekávaná hodnota výhry Pepíčka:

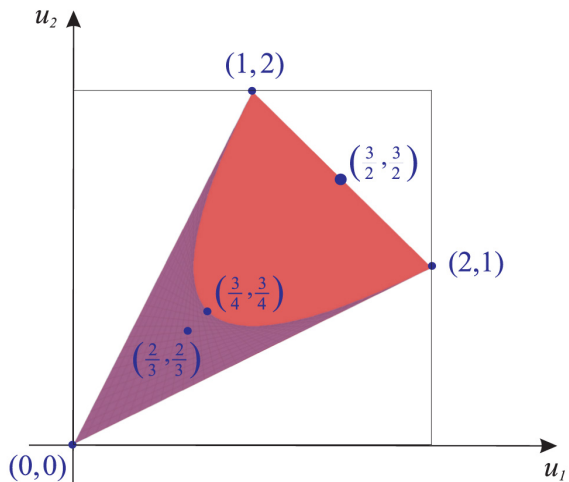
$$v(P) = \frac{1}{2} \cdot 1 + \frac{1}{8} \cdot 0 + \frac{1}{8} \cdot 0 + \frac{1}{4} \cdot 2 = 1$$

V **kooperativní hře** hráči uzavírají dohodu o tom, jakou společnou strategii mají zvolit.

Definice 2. Kooperativní výplatní oblast je množina

$$K = \{(u(P), v(P)) : P \text{ je společná strategie}\}. \quad (8.1)$$

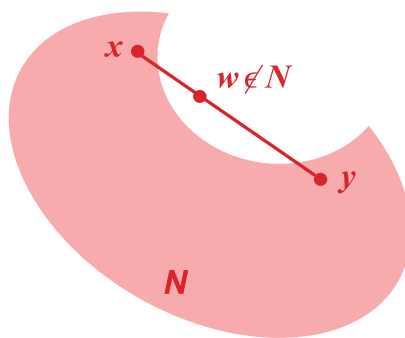
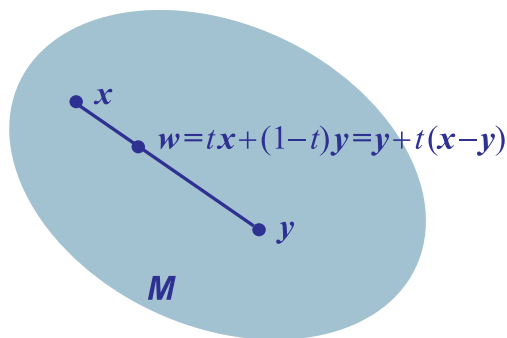
K je **konvexní, uzavřená a omezená množina** obsahující odpovídající nekooperativní oblast

KONVEXNÍ MNOŽINY

Definice 3. Množina $\mathbf{M} \subset \mathbb{R}^n$ se nazývá **konvexní**, jestliže pro každé $x, y \in \mathbf{M}$ a každé reálné číslo t , $0 \leq t \leq 1$, platí:

$$tx + (1 - t)y \in \mathbf{M}$$

Jinými slovy, množina $\mathbf{M}$ je konvexní, jestliže každá úsečka, jejíž koncové body leží v $\mathbf{M}$, leží celá v $\mathbf{M}$.

Definice 4. Necht' $F = \{x_1, x_2, \dots, x_k\}$ je konečná podmnožina $\mathbb{R}^n$. **Konvexní kombinací** množiny F se rozumí vektor

$$w = \sum_{i=1}^k t_i x_i, \quad \text{kde } t_1 \geq 0, \dots, t_k \geq 0, \quad t_1 + \dots + t_k = 1.$$

Tvrzení 1. Množina všech konvexních kombinací množiny $F = \{x_1, x_2, \dots, x_k\}$ je konvexní.

Důkaz. Pro libovolné dvě konvexní kombinace

$$y = t_1 x_1 + \dots + t_n x_n, \quad z = s_1 x_1 + \dots + s_n x_n$$

a libovolné $k \in \langle 0, 1 \rangle$ platí:

$$\begin{aligned} ky + (1-k)z &= [kt_1 + (1-k)s_1]x_1 + \dots + [kt_{n-1} + (1-k)s_{n-1}]x_{n-1} + \\ &\quad + [k(1 - t_1 - \dots - t_{n-1}) + (1-k)(1 - s_1 - \dots - s_{n-1})]x_n = \\ &= a_1 x_1 + \dots + a_n x_n, \quad \text{kde } a_1 + \dots + a_n = 1 \quad \square \end{aligned}$$

Tvrzení 2. Je-li daná množina M konvexní, pak každá konvexní kombinace bodů z M opět leží v M .

Důkaz. Indukcí dokážeme: $\{x_1, \dots, x_n\} \subset M \Rightarrow \nabla^n t, t_i x_i \in M$.

$n = 1$: OK

$n \Rightarrow n + 1$: Uvažujme $z = t_1x_1 + \cdots + t_nx_n + t_{n+1}x_{n+1}$,

$t_1 + \cdots + t_{n+1} = 1$; označme $t_1 + \cdots + t_n = t$, $t_{n+1} = 1 - t$.

Zřejmě platí:

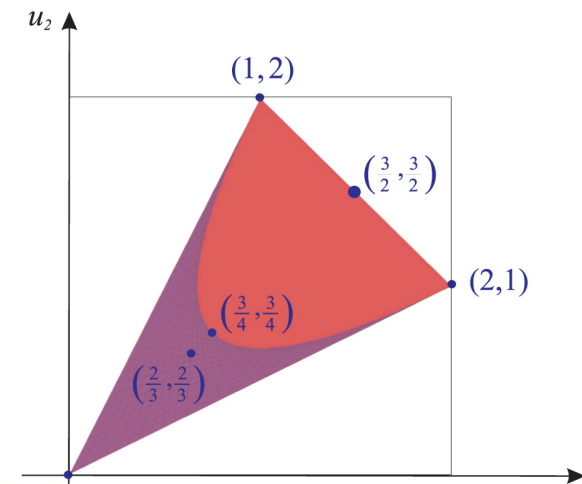
$$z = t \left(\frac{t_1}{t}x_1 + \cdots + \frac{t_n}{t}x_n \right) + (1 - t)x_{n+1}, \quad \frac{t_1}{t} + \cdots + \frac{t_n}{t} = 1.$$

Podle indukčního předpokladu je $\frac{t_1}{t}x_1 + \cdots + \frac{t_n}{t}x_n \in M$. $\square$

Definice 5. Necht' A je podmnožina $\mathbb{R}^n$. **Konvexním obalem** množiny A se nazývá nejmenší konvexní množina obsahující A . Konvexní obal budeme značit symbolem $\text{conv}(A)$.

Poznámka. Z předchozích tvrzení plyne:

- $\text{conv}(A)$ průnikem všech konvexních množin obsahujících A .
- Konvexní obal množiny A je množinou všech konvexních kombinací bodů z A .

Věta 1. *Necht' G je hra je hra dvou hráčů určená dvojmaticí C typu $m \times n$. Kooperativní výplatní oblast je konvexní uzávěr množiny bodů v $\mathbb{R}^2$, jejichž souřadnice jsou prvky dvojmatice C .*

Důkaz. Je-li P společná strategie, pak odpovídající dvojice hodnot výplatních funkcí je

$$(u(P), v(P)) = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n p_{ij} c_{ij}.$$

Všechny tyto body vytvoří konvexní uzávěr množiny

$$\{c_{ij}, 1 \leq i \leq m, 1 \leq j \leq n\}.$$

Naopak, jakýkoli bod konvexního uzávěru této množiny je výplatní dvojicí. $\square$

Definice 6. Množina $\mathbf{S} \subset \mathbb{R}^2$ se nazývá **symetrická**, jestliže pro každé $u, v \in \mathbb{R}$ platí:

$$(v, u) \in \mathbf{S} \iff (u, v) \in \mathbf{S}.$$

Definice 7. Uvažujme množinu $\mathbf{A} \subset \mathbb{R}^2$. **Symetrický konvexní obal** množiny $\mathbf{A}$ je definován jako konvexní obal množiny

$$\mathbf{A} \cup \{(v, u) : (u, v) \in \mathbf{A}\}$$

a značí se symbolem $\text{sconv}(\mathbf{A})$.

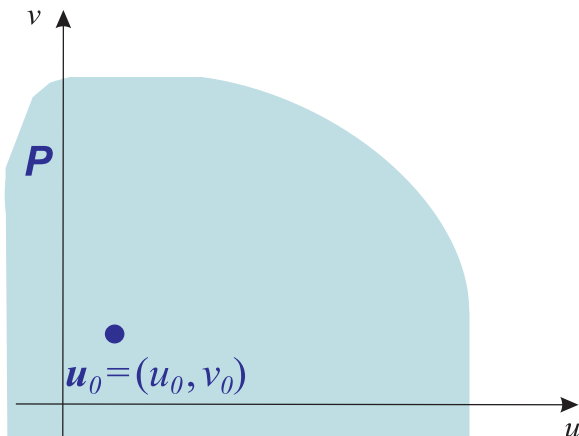
Tvrzení 3. *Necht' $\mathbf{A} \subset \mathbb{R}^2$ a k je takové číslo, že pro každý bod $(u, v) \in \mathbf{A}$ platí:*

$$u + v \leq k.$$

Potom stejná nerovnost platí pro každý bod symetrického konvexního uzáveru $\text{sconv}(\mathbf{A})$.

VYJEDNÁVACÍ PROBLÉM

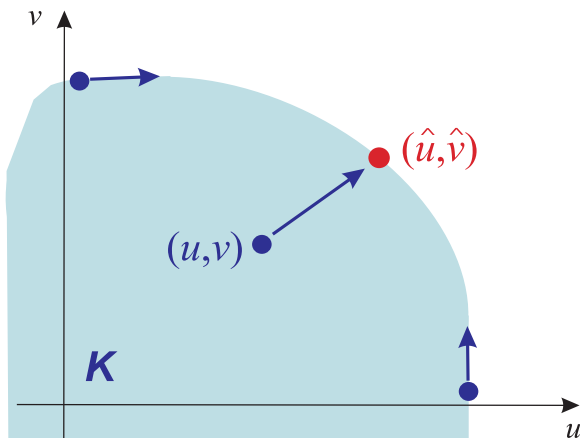
Definice 8. Vyjednávacím problémem budeme rozumět uspořádanou dvojici $(\mathbf{P}, u)$, kde $\mathbf{P}$ je kooperativní výplatní oblast, $u_0 = (u_0, v_0)$, kde u_0, v_0 jsou výplaty v případě nedosažení dohody („hrozby“).

Definice 9. Dvojice hodnot výplatních funkcí $(\hat{u}, \hat{v}) \in \mathbf{K}$ se nazývá **paretovská** či **nedominovaná**, jestliže neexistuje žádná jiná výplatní dvojice $(u, v) \in \mathbf{K}$, pro kterou by bylo

$$u \geq \hat{u} \quad \text{a zároveň} \quad v \geq \hat{v},$$

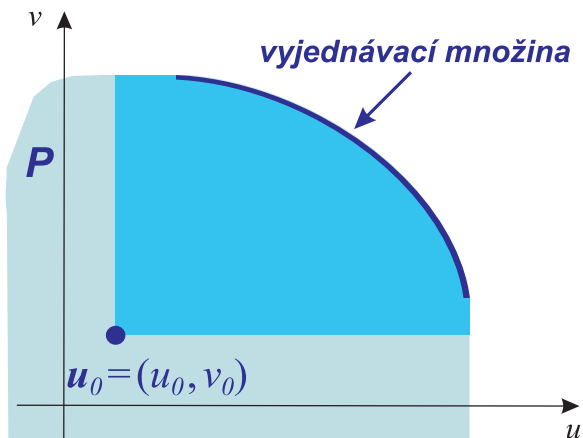
příčemž alespoň jedna nerovnost by byla ostrá.

Definice 10. Vyjednávací množina pro daný vyjednávací problém je množina všech **Paretovských** výplatních dvojic $(u, v) \in \mathbf{P}$ takových, že

$$u \geq v_0, \quad v \geq v_0,$$

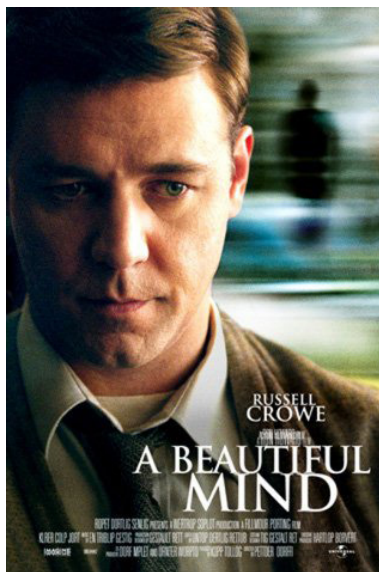
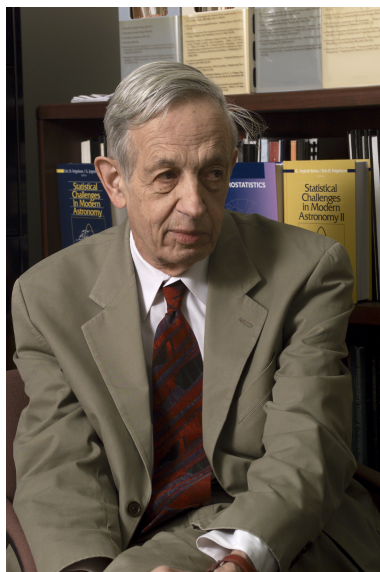
kde $u = (u_0, v_0)$ je důsledek nedosažení dohody.

JOHN FORBES NASH (*1928)

1950 The bargaining problem, Econometrica 18

1953 Two-person cooperative games, Econometrica 21

Nashovy vyjednávací axiomy

Uvažujme vyjednávací problém $(\mathbf{P}, (u_0, v_0))$, označme jeho řešení $\Psi(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) = (u^*, v^*)$.

Podmínka 1 (Individuální racionalita)

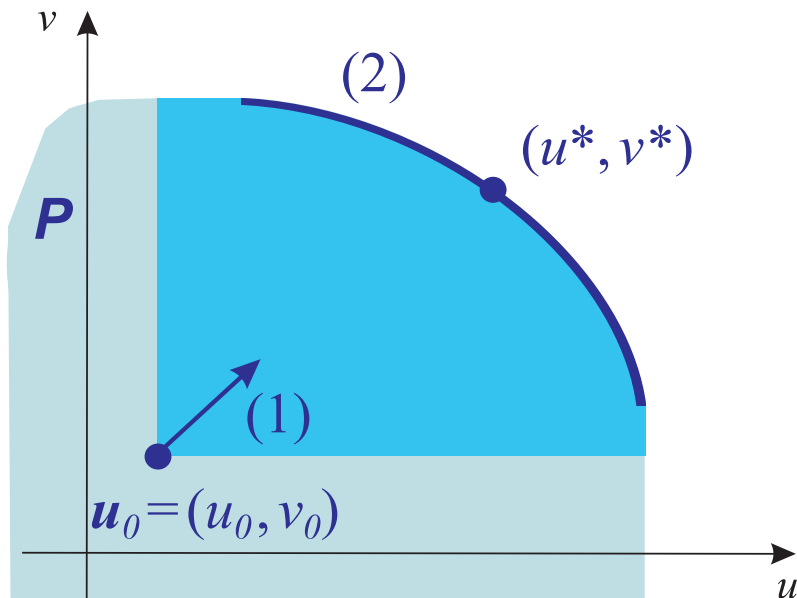
$$u^* \geq u_0, v^* \geq v_0$$

Podmínka 2 (Paretovská optimalita)

Dvojice (u^*, v^*) je paretovsky optimální.

Podmínka 3 (Dosažitelnost)

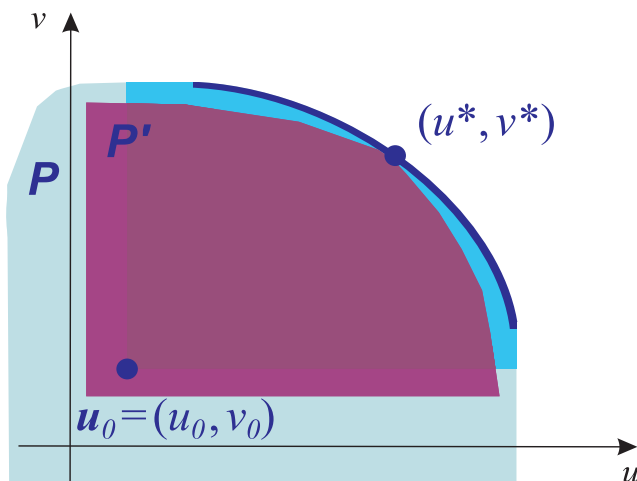
$$(u^*, v^*) \in P.$$

Podmínka 4 (Nezávislost na irelevantních alternativách)

Je-li P' výplatní oblast obsažená v P a obě dvojice $(u_0, v_0), (u^*, v^*) \in P'$, pak

$$\Psi(P', (u_0, v_0)) = (u^*, v^*).$$

Podmínka 5 (Nezávislost na lineární transformaci)

Je-li P' získáno z P lineární transformací

$$u' = au + b, \quad v' = cv + d, \quad \text{kde } a, c > 0,$$

pak

$$\Psi(P', (au_0 + b, cv_0 + d)) = (au^* + b, cv^* + d).$$

Podmínka 6 (Symetrie)

Je-li množina P symetrická (tj. $(u, v) \in P \Leftrightarrow (v, u) \in P$) a $u_0 = v_0$, pak je $u^* = v^*$.

Věta 2. Existuje právě jeden „arbitrážní proces“ Ψ splňující podmínky 1–6.

Důkaz.

• **Konstrukce Ψ .**

Případ (i) Existuje $(u, v) \in \mathbf{P}$, kde $u > u_0$ a $v > v_0$.

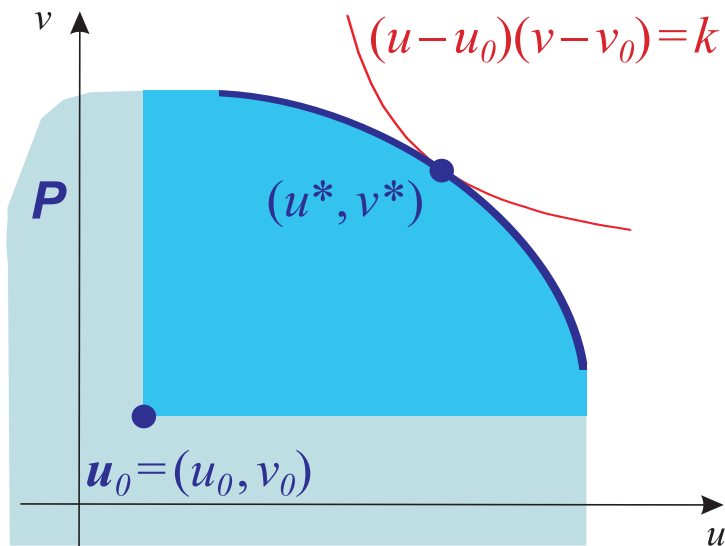
Označme $\mathbf{K} = \{(u, v) \in \mathbf{P}, u > u_0, v > v_0\}$ a definujme

$$g(u, v) = (u - u_0)(v - v_0) \quad \text{pro} \quad (u, v) \in \mathbf{K}.$$

Existuje právě jeden bod (u^*, v^*) , v němž $g(u, v)$ nabývá maximální hodnoty.

Položme

$$\Psi(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) = (u^*, v^*).$$

Případ (ii)

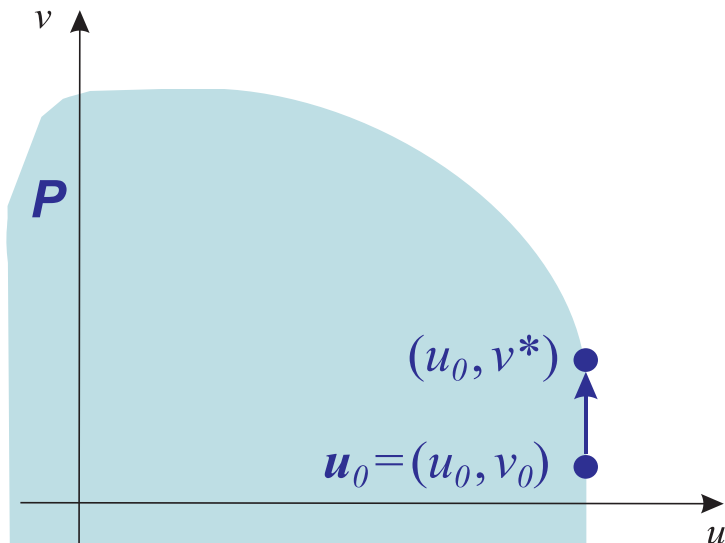
Pro žádný bod $(u, v) \in \mathbf{P}$ neplatí zároveň $u > u_0$ a $v > v_0$.

Případ (iia) Existuje bod $(u_0, v) \in \mathbf{P}$, pro který $v > v_0$.

Největší v s touto vlastností, kde $(u_0, v) \in \mathbf{P}$, označme v^* .

Položme

$$\Psi(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) = (u_0, v^*).$$

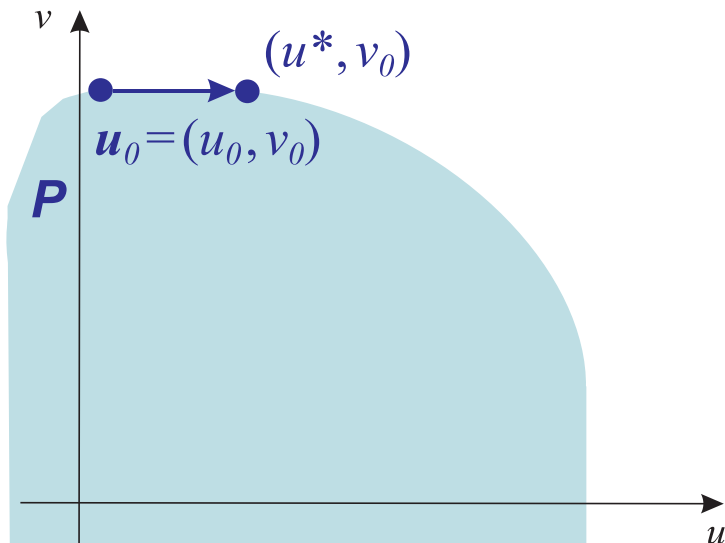

Případ (iib) Existuje bod $(u, v_0) \in \mathbf{P}$, pro který $u > u_0$.

Největší u s touto vlastností, pro něž $(u, v_0) \in \mathbf{P}$, označme u^* .

Položme

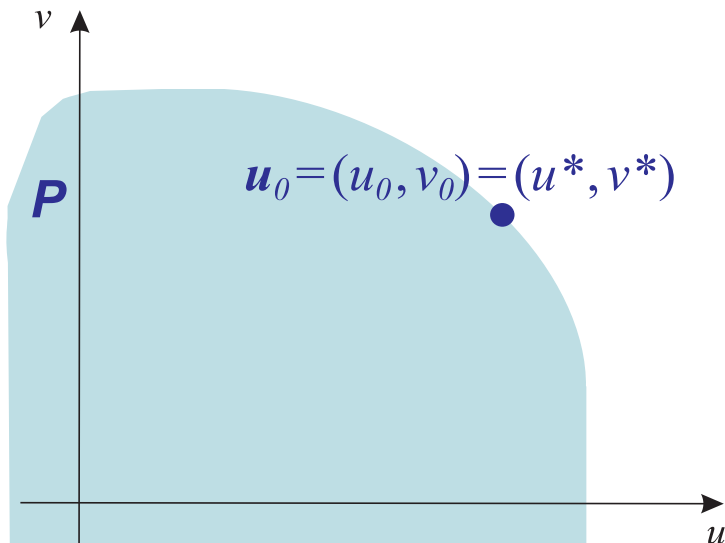
$$\Psi(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) = (u^*, v_0).$$

Případ (iic) Nenastává ani jeden z případů (iia), (iib).

Položme

$$\Psi(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) = (u_0, v_0).$$

- **Ověření Nashových axiomů.**

Podmínky (1) a (3) jsou zřejmě splněny ve všech případech.

Podmínka (2): Pokud by nebyla splněna, pak by existoval bod $(u, v) \in \mathbf{P}$, $(u, v) \neq (u^*, v^*)$, který by dominoval bodu (u^*, v^*) .

V případě **(i)** by platilo

$$(u - u_0) \geq (u^* - u_0), (v - v_0) \geq (v^* - v_0)$$

a aspoň jedna z těchto nerovností by byla ostrá $((u, v) \neq (u^*, v^*))$.

Proto

$$g(u, v) > g(u^*, v^*),$$

což je **spor s konstrukcí** (u^*, v^*) .

V případě **(iia)** musí být $u^* = u_0 = u$, protože neplatí zároveň (iib); proto $v > v^*$, což je **spor s definicí** v^* . Analogicky pro **(iib)**.

V případě **(iic)** je $(u^*, v^*) = (u_0, v_0)$; pokud by bylo $u > u_0$, pak by platilo (iib), při $v > v_0$ by nastal případ (iia), což je **spor**.

Podmínka (4): V případě (i) je maximální hodnota funkce g na průniku $\mathbf{K} \cap \mathbf{P}'$ menší nebo rovna její maximální hodnotě na $\mathbf{K}$.

Protože je $(u^*, v^*) \in P'$, jsou si tato maxima rovna.

Proto

$$\Psi(P', (u_0, v_0)) = \Psi(P, (u_0, v_0)).$$

V případech (iia), (iib) lze postupovat podobně, případ (iic) je snadný.

Podmínka (5): V případě (i) platí (i) i pro výplatní oblast P' se status quo bodem $(au_0 + b, cv_0 + d)$. Proto

$$(u' - (au_0 + b))(v' - (cv_0 + d)) = ac(u - u_0)(v - v_0).$$

Protože $a, c > 0$, nabývá funkce na levé straně rovnice svého maxima v bodě $(au^* + b, cv^* + d)$. V případě (i) tedy podmínka (5) platí. Postup v ostatních případech je obdobný.

Podmínka (6): Pokud by bylo $u^* \neq v^*$, pak by ze symetrie plynulo $(v^*, u^*) \in P$; v případě **(i)** by platilo

$$g(v^*, u^*) = g(u^*, v^*).$$

Podle tvrzení **3** nabývá funkce g svého maxima pouze v jednom bodě, což je spor. Případy **(iia)** a **(iib)** nemohou vzhledem k symetrii nastat.

- **Jednoznačnost.**

Důkaz se provede sporem, k němuž se dojde z předpokladu, že existuje jiný arbitrážní proces $\bar{\Psi}$ splňující Nashovy axiomy. Protože jsou tyto procesy různé, existuje výplatní oblast $\mathbf{P}$ a bod „status quo“ $(u_0, v_0) \in P$, pro nějž

$$(\bar{u}, \bar{v}) = \bar{\Psi}(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) \neq \Psi(\mathbf{P}, (u_0, v_0)) = (u^*, v^*).$$

Věta 3. *Necht' P je výplatní oblast a $(u_0, v_0) \in P$. Předpokládejme, že existuje bod $(u, v) \in P$ s vlastností*

$$u > u_0, \quad v > v_0;$$

množinu všech bodů (u, v) uvedených vlastností označme symbolem K . Definujme na množině K funkci

$$g(u, v) = (u - u_0)(v - v_0).$$

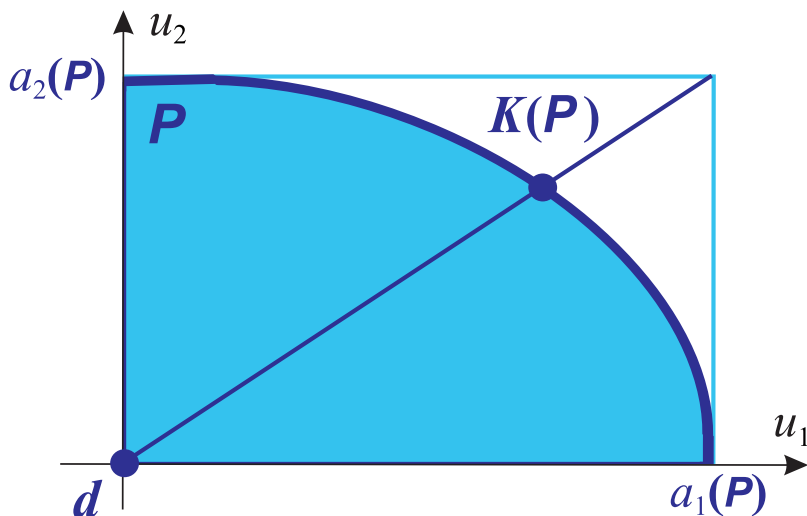
Potom g dosahuje svého maxima na K v právě jednom bodě.

Ehud Kalai, Meir Smorodinsky

Other Solutions to Nash's Bargaining Problem, 1975

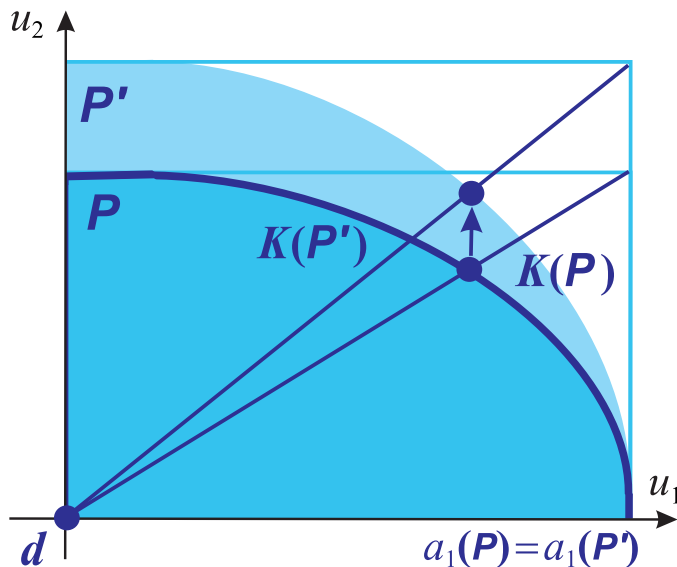
(Econometrica 43, 513–518)

Řešení vycházející z neoptimističtějších očekávání:

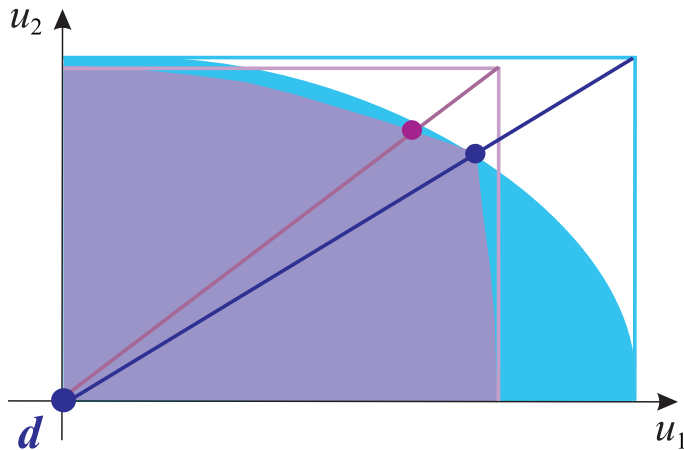
Místo podmínky 4 (nezávislost na irelevantních alternativách):

Individuální monotonie: Je-li $\mathbf{P} \subseteq \mathbf{P}'$ a pro $j \neq i$ je $a_j(\mathbf{P}') = a_j(\mathbf{P})$, pak $K_i(\mathbf{P}, d) \leq K_i(\mathbf{P}', d)$.

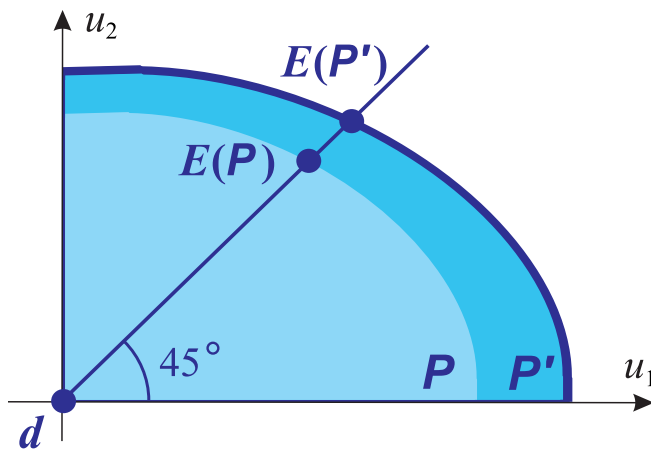

Věta 4. *Kalai-Smorodinského řešení je jediné řešení splňující podmínky paretovské optimality, symetrie, nezávislosti na lineárních transformacích a individuální monotonie ($n = 2$).*

Závislost na irrelevantních alternativách

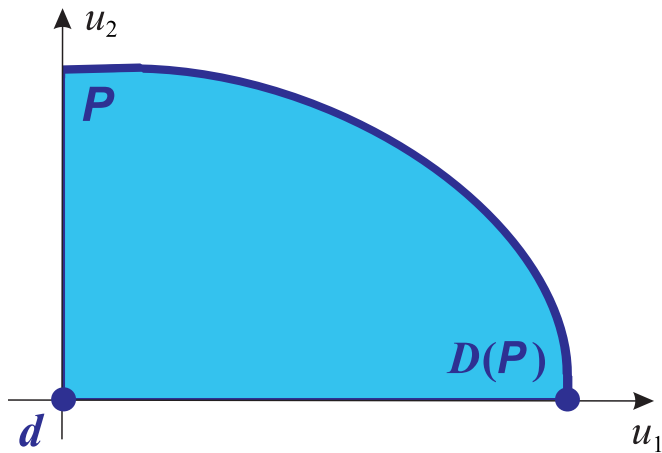
Rovnostářské řešení – Ehud Kalai, 1977

Silná monotonie: Je-li $P \subseteq P'$, pak $K_i(P, d) \leq K_i(P', d)$ pro všechna i .

Věta 5. *Rovnostářské řešení je jediné řešení splňující podmínky slabé paretové optimality, symetrie, a silné monotonie.*

Diktátorské řešení

➡ **Příklad 3.** Uvažujme kooperativní hru určenou dvojmaticí

$$\begin{pmatrix} (2, -1) & (-2, 1) & (1, 1) \\ (-1, 2) & (0, 2) & (1, -2) \end{pmatrix}.$$

Hodnoty u_0, v_0 nalezneme jako minimální zaručené výhry jednotlivých hráčů v nejhorší možné situaci, která pro ně v rámci dané hry může nastat, tj. v situaci, kdy by se je oponent snažil co nejvíce poškodit (to znamená: čím méně dostane první hráč, tím větší užitek pro druhého a naopak). Každý hráč tedy uvažuje antagonistickou hru, kde on má své původní hodnoty a protihráč má vždy opačný zisk.

Z pohledu prvního hráče:

$$\begin{pmatrix} (2, -2) & (-2, 2) & (1, -1) \\ (-1, 1) & (0, 0) & (1, -1) \end{pmatrix}.$$

Můžeme eliminovat poslední sloupec, dále musíme najít smíšené strategie. Protože se nám jedná o zisk prvního hráče v rovnovážném bodě, budeme rovnou pracovat se ziskem prvního hráče a ptát se, kdy je tento hráč indiferentní mezi svými strategiemi, tj. mezi prvním a druhým řádkem:

$$2q - 2(1 - q) = -q \quad \Leftrightarrow \quad q = 2/5$$

V rovnici máme přímo zisk prvního hráče, stačí tedy dosadit $2/5$ do libovolné strany rovnice a získáme $u_0 = -2/5$.

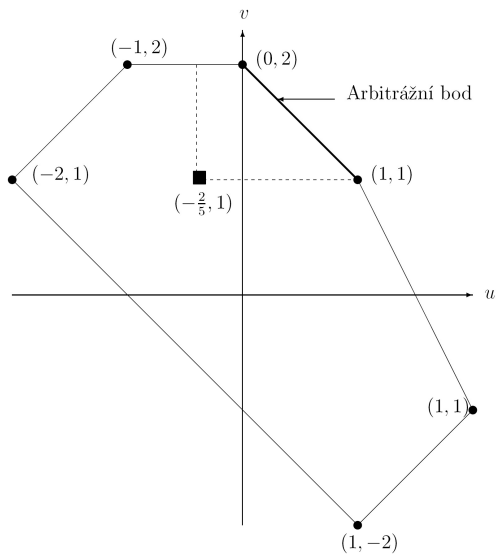
Z pohledu druhého hráče:

$$\begin{pmatrix} (1, -1) & (-1, 1) & (-1, 1) \\ (-2, 2) & (-2, 2) & (2, -2) \end{pmatrix}.$$

Druhý sloupec dominuje prvnímu i třetímu, které tedy můžeme eliminovat, v druhém sloupci vidíme rovnovážný bod $(-1, 1)$. Nyní nás zajímá zisk druhého hráče, proto $v_0 = 1$.

$$\begin{pmatrix} (2, -1) & (-2, 1) & (1, 1) \\ (-1, 2) & (0, 2) & (1, -2) \end{pmatrix}.$$

Maximinní hodnoty: $u_0 = -\frac{2}{5}, v_0 = 1$.

Položme $(u_0, v_0) = (-\frac{2}{5}, 1)$. Arbitrážní bod zřejmě musí být nalezen mezi body výplatní oblasti, které dominují $(-\frac{2}{5}, 1)$ a které nejsou dominovány žádnými jinými body – tj. na úsečce s krajními body $(0, 2)$ a $(1, 1)$, která představuje vyjednávací množinu. Podle konstrukce arbitrážního bodu hledáme maximum funkce

$$g(u, v) = (u - u_0)(v - v_0) = \left(u + \frac{2}{5}\right)(v - 1)$$

na úsečce dané rovnicí $v = -u + 2$. Jedná se tedy o nalezení extrému funkce jedné reálné proměnné

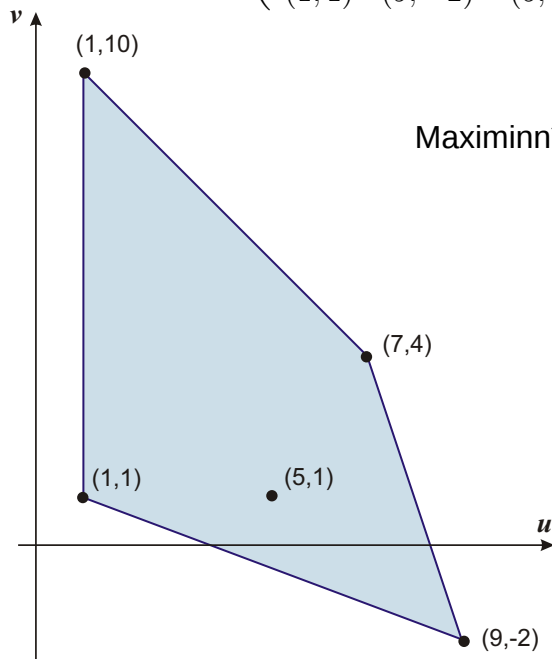
$$g(u, -u + 2) = \left(u + \frac{2}{5}\right)(-u + 1) = -u^2 + \frac{3}{5}u + \frac{2}{5}.$$

Pomocí diferenciálního počtu obdržíme

$$u = \frac{3}{10}, \quad v = \frac{17}{10}.$$

➡ **Příklad 4.** Uvažujme kooperativní hru určenou dvojmaticí

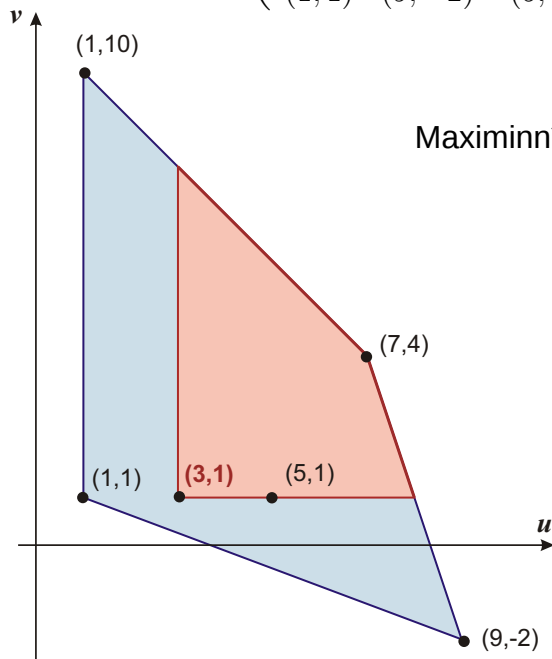
$$\begin{pmatrix} (5, 1) & (7, 4) & (1, 10) \\ (1, 1) & (9, -2) & (5, 1) \end{pmatrix}.$$

Maximinní hodnoty: $u_0 = 3, v_0 = 1$.

➡ **Příklad 5.** Uvažujme kooperativní hru určenou dvojmaticí

$$\begin{pmatrix} (5, 1) & (7, 4) & (1, 10) \\ (1, 1) & (9, -2) & (5, 1) \end{pmatrix}.$$

Maximinní hodnoty: $u_0 = 3, v_0 = 1$.

Vyjednávací množina je nyní tvořena dvěma úsečkami, stejný postup jako v předchozím příkladu se použije na obě úsečky, přičemž pro jednu vyjde bod maxima mimo ni, pro druhou získáme arbitrážní bod

$$u = \frac{13}{2} , \quad v = \frac{9}{2} .$$